ÁRA 40 LEJ
Kolozsvár,
1945 szeptember 10
Hétfő

Napi négy és két oldalon nem tudunk a demokrácia követelményeinek megfelelő eszmeterjesztő munkát végezni. Több irás kallódik el, mint amennyi megjelenik. Követeljük a minket megillető papirmennyiséget!

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR | 199 SZÁM

Az Izvesztija vezércikke Románia belpolitikai helyzetéről

Semmiféle beavatkozás nem engedhető meg Románia belügyeibe

BUKAREST, szeptember 8. (Rádió) Moszkvából jelentik: A szovjet kormány hivatalos lapja, az Izvesztija legujabb számában vezetőcikkben foglalkozik a román kormány helyzetével. Az Izvesztija közli, hogy I. Mihály király tizenöt nappal ezelőtt azzal a kéréssel fordult a három nagyhatalom kormányához, hogy nyujtsanak segitséget egy reprezentativ jellegü román kormány megalakitására.

Az angol és amerikai sajtó — irja az Izvesztija — bőségesen kommentálta ezt az eseményt, anélkül azonban, hogy e lépés igazi okairól beszélt volna. Legutóbb például — folytatja az Izvesztija — a Times politikai megfigyelője utalt Bevin külügyminiszter kijelentéseire, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányai nem kötnek békét Romániával egy uj kormány megalakitásáig, mivel a Groza-kormány nem reprezentativ jellegü és az Uralkodónak nem áll módjában ezt a kormányt lemondatni.

Az igazság ezzel szemben az — folytatja az Izvesztija —, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok gyakoroltak nyomást az Uralkodóra, amikor közölték, hogy nem hajlandók békét kötni Romániával, amig a Groza-kormány áll az ország élén. A király csak Nagybritannia és az Egyesült Államok demarsa után intézett kérést a három nagyhatalomhoz. Egyébként az Uralkodó, a három nagyhatalomhoz intézett kérés után, határozottan kijelentette a Szovjetunió képviselője előtt, hogy semmi kifogása sincsen a Groza-kormány ellen.

Mindezek után — folytatja az Izvesztija — nem csodálható, hogy a széles demokratikus körök akaratát képviselő Groza-kormány nem volt hajlandó elhagyni a helyét. A továbbiakban a vezető szovjet lap megállapitja, hogy Anglia és az Egyesült Államok romániai képviselői szovjet kartársuk tudta nélkül fordultak a királyhoz és kérték a Groza-kormány lemondatását.

A lap ezekután felteszi a kérdést hogy mik a bünei a Groza-kormánynak. Mérleget vonva az elmult egy esztendő eseményeiről, megállapitja, hogy mig az augusztus 23-ikát követő első félesztendőben a Maniu és Bratianu támogatását élvező Sănătescu- és Radescu-kormányok uralma alatt az antidemokratikus elemek tovább folytatták aknamunkájukat a román nép érdekei ellen, s a fasiszta elemek nyiltan folytatták üzelmeiket, s Északerdélyben Maniu légionárius bandái a magyar lakosság ellen terrorhadjáratot folytattak, a Groza-kormány uralmának hat hónapja alatt megvalósitotta a földreformot, megteremtette a nemzetiségek békés együttélését és a demokratikus erők összefogásával számos jelentős eredményt ért el.

A Groza-kormány eredményei tagadhatatlanok s csak a Maniu és Bratianu hiveinek kis tábora elégedetlenkedik. Maga az angol Reuter-ügynökség tudósitója is elismeri, hogy az elmult egy esztendőben jelentékeny balratolódás következett be a romániai közvéleményben.

Befejezésül az Izvesztija leszegezi, hogy a szovjet közvéleménynek az az álláspontja, hogy semmiféle beleavatkozás a független és szabad Románia belpolitikai életébe nem engedhető meg.

Sztalin generalisszimusz diszebédet adott a román küldöttség tiszteletére

MOSZKVA, szeptember 8. (Rador) *Sztalin* generalisszimusz, a népbiztosok tanácsának elnöke, a román kormány Moszkvában tartózkodó küldöttsége tiszteletére diszebédet adott. A diszebéden a román küldöttség tagjain kivül résztvettek: *Molotov, Mikoján, Kaganovics, Berija, Malenko* népbiztosok, *Dekanozov* külügyi népbiztoshelyettes, *Kavtaradze*, a Szovjetunió romániai nagykövete, *Szuszájkov* vezérezredes és számos más vezető szovjet személy. A diszebéd meleg baráti hangulatban folyt le.

MOSZKVA, szeptember 8. (Rador) Mihailov politikai köziró a romániai helyzettel foglalkozva megállapitja, hogy Maniu és Bratianu a kulisszák mögött megpróbáltak szakadást előidézni a kormány és az uralkodó között. Mihailov igy fejezi be cikkét: Nyilvánvaló, hogy a balkáni demokratikus erők az összefogás utjára léptek, ami megadja a békét és nyugalmat Európának ebben a sarkában.

© Babeş-Bolyai Central University Library Cluj

A bukaresti tárgyalások eredményei

KOLOZSVÁR, szeptember 8. A romániai Magyar Népi Szövetség csütörtöki nagygyülésén *Kurkó* Gyárfás országos elnök lapunkban már közölt politikai beszámolója után ismertette a MNSz harminctagu küldöttségének Bukarestben végzett tárgyalásainak eredményeit. Ezekről összefoglalóan az alábbiakban számolunk be:

Felülvizsgálják az igazságügyi besorolásokat

A MNSz illetékes szakbizottsága a augusztus 14-iki törvényrendelet hatályát, amely az Északerdélyben a magyar megszállás alatt kötött jogügyletek megsemmisitéséről szól, *az egész ország területére kiterjeszti.* (Igy tehát *jogorvoslást kapnak a délerdélyi magyar nemzetiségü érdekeltek is.)*

A minisztérium az amnesztiában részesiti azokat a katonaszökevényeket is, akik 1940 augusztus 30 és 1944 augusztus 23-a között szöktek át magyar területre. A jelentkezések határidejét szeptember 15-ig meghosszabbitják *s könnyitik azzal, hogy az érdekeltek a lakhelyük szerinti illetékes hadkiegészitőnél, indokolt esetben pedig a csendőrörsnél is jelentkezhetnek.* (Ilymódon nem történhetik meg az, hogy a távoli csapattestekhez jelentkezésre elutazottakat *visszatartsák és személyi célokra felhasználják,* elvonván őket szakmunkájuktól, amelyet lakhelyükön végeznek az ujjáépités érdekében.)

Rövid időn belül megjelenik az uj állampolgársági törvény, amely helyettesiti az 1939. évi törvényt és szerencsésen megoldja az összes függőben lévő állampolgársági kérdéseket.

A minisztérium elrendeli a birósági személyzet besorolásának felülvizsgálását és az uj besorolásokat rövid időn belül elvégzik. Besorolják azokat a tisztviselőket is, akiknek iskolai végzettsége nem felel meg az eddig előirt követelményeknek, de *a gyakorlat utján a kellő szaktudást és képzettséget elsajátitották.* A besorolások *a MNSz kiküldötteivel egyetértésben történnek.*

A birósági tolmácsokat a MNSz részéről beterjesztett névsor alapján nevezik ki, szem előtt tartva azt az alapelvet, hogy ez a hivatás nem összeférhetetlen a szabad foglalkozásokkal, *tehát ügyvédek és nyugdijasok is kinevezhetők tolmácsnak.*

Uj nyelvrendeletet adnak ki s ez megállapitja mindazokat a birósági körzeteket, amelyekben *a nemzetiségek aránysza a 30 százalékot meghaladja. E körzetekben a nemzetiség nyelvén beadott minden beadványra az illető nemzetiség nyelvén kell megadni a választ s az idézéseket is az illető nemzetiség nyelvén kell kiállitani.*

A nyelvvizsga cimén elbocsátott alkalmazottakat visszaveszik állásaikba. Az elbocsátás és a visszavétel között eltelt időbe a nyugdijjogosultságot beszámitják.

A csikszeredai törvényszék elnöki tisztségét *a MNSz részéről ajánlott magyar biróval töltik be.*

A közjegyzők kinevezése a közjegyzői kamarához beadott kérvények alapján folyó évi szeptember 8-a után történik meg.

Fontos elvi döntés még az, hogy a most kinevezendő biráknál eltekintenek az ugynevezett „capacitate", képesitési vizsgáktól és *a gyakorlat idejének tartama* lesz mérvadó a besorolásnál.

Visszaveszik állásaikba a román állampolgárságu volt MÁV-alkalmazottakat

A MNSz illetékes szakbizottsága a közlekedésügyi minisztériumban letárgyalta a magyar nemzetiségü vasuti alkalmazottak valamennyi függő kérdését. A tárgyalások eredményeképpen a következő intézkedéseket foganatositották:

Az elmenekült vagy elhurcolt volt MÁV-alkalmazottakra vonatkozóan elrendelték, hogy *a vasuti szakszervezetek* — a CFR-igazgatóság kiküldötteinek bevonásával — *vizsgálják felül minden egyes érdekelt helyzetét és döntsenek.* Azokat, akik nem önként és nem a fasiszta hadseregek iránti szolidaritásból hagyták el munkahelyüket, *visszaveszik állásaikba.*

A magyar állampolgárságu vasuti alkalmazottak, akik ténylegesen szolgáltak, *1945 április 1-től megkapják fizetéseiket, azonban szolgálatukat el kell hagyják.*

Az áthelyezések tekintetében a szakszervezetek inditanak vizsgálatot és *ha az nem indokolt, a vonatkozó rendeletet visszavonják.* (Igy nem történhetik meg az, hogy CFR-alkalmazottakat — *nemzetiségi mivoltuk miatt* — Erdély területéről más, távoli országrészekbe helyezzék át.)

Maurer államtitkár kijelentette, hogy *a CFR szivesen alkalmaz magyar orvosokat.*

A Székelyföldön az állomások neveit magyarul is kiirják.

A MNSz résztvesz a hivatalos agrárbizottságokban

A csiki magánjavakat az állami tartalékokból visszaállitják. A törvényes alakiságok megtörténtéig fenntartják a jelenlegi állapotot, de *a CAPS rendeletet kapott, hogy vonja vissza a birtokállomány terhére eddig foganatositott intézkedéseit.*

A földreform során felmerült sérelmek orvoslására a minisztérium megyei küldöttségeket jelölt ki. Ott, ahol a magyarságnak is vannak sérelmei, *a minisztérium a MNSz kiküldöttét is kinevezi a hivatalos küldöttség mellé,* hogy azzal egyetértésben vizsgálják meg a panaszokat.

A központi bizottságban egy helyet a MNSz kiküldöttének biztositanak.

A Magyar Népi Szövetség 13 magyar nyelvü állami gazdasági iskola felállitását kérte. A miniszter hozzájárult ahhoz, hogy *tiz iskola magyarnyelvü oktatást adjon, azonban költségvetési fedezet hiányában valószinüleg csak 4—6 iskola nyithatja meg egyelőre kapuit.* A miniszter *elvileg* elfogadta a magyar gazdasági iskolai tanfelügyelőség felállitását, valamint a téli gazdasági tanfolyamok állami támogatását. Elvileg azonban nem tartják lehetségesnek a felekezeti gazdasági iskolák személyzeti kiadásának a megtérítését.

Magyar szakembereket alkalmaz az INCOP

A szövetkezeti minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a falvakban továbbra is zavartalanul szervezkedhessenek a magyar szövetkezetek s *szervezkedést folytassanak a nem ipari jellegü városokban is.* Ipari jellegü városokban a jelenleg müködő magyar szövetkezetek fenntarthatók, de ujabbak létesitése nem engedélyezhető, mert *az ipari munkásságnak politikai sulya és nevelése lehetővé kell hogy tegye a szövetkezeti téren való együttmüködést a nemzetiségek között.*

A „Hangya" szövetkezeti központ megmarad eddigi szervezetében, viszont a nagyenyedi központ egyesül a marosvásárhelyivel.

A „Szövetség" helyzete kivizsgálandó annál is inkább, mert *a hitelellátás megyénkinti szervezése megyei központok utján történik.* Ha ezek a technikai akadályok áthidalhatók, akkor a „Szövetség" eddigi hatáskörét nem kifogásolják.

A Nemzeti Szövetkezeti Központ (INCOP) pénzügyi, kereskedelmi és gazdasági müveleteinél *a magyar szövetkezeteket a román szövetkezetekkel egyenlő elbánásban részesitik.*

A magyar szövetkezetek mellé kirendelt ellenőrző biztosok kinevezését visszavonják.

A háborus események következtében tönkrement északerdélyi szövetkezeteket adómentesség és más kedvezmények megadásával ugyanabban az elbánásban részesitik, mint a moldvai szövetkezeteket.

Az északerdélyi szövetkezetek alapszabályaikat összhangba kell hogy hozzák a szövetkezeti törvénnyel s akkor élvezhetik a törvényben biztositott kedvezményeket. Az átdolgozott alapszabályok jóváhagyása után *a kedvezmények visszamenőleg is megilletik a szövetkezeteket.* A szövetkezeti törvény előkészitési munkálataiban *a MNSz kiküldöttei is részt fognak venni.* A Nemzeti Szövetkezeti Központ (INCOP) *magyar szakembereket fog alkalmazni.*

Magyar müvészetügyi vezérfelügyelőség létesül s hatáskörébe tartoznak majd az összes magyar müvészetügyi intézmények és megmozdulások.

A kolozsvári magyar szinház állami jellegét elismerték és a terhére kirótt állami adót törölték. A müvészetügyre vonatkozó határozatokról *Szentimrei* Jenő iró, *akit a minisztérium a magyar müvészetügyi vezérfelügyelőség élére kinevezett,* részletes külön tájékoztatót ad és azt lapunk legközelebbi számában közöljük.

Kik mentesülnek a CASBI leltározása alól?

Részben a kolozsvári, részben a bukaresti tárgyalások eredményeképpen tervezet készült rövidesen kibocsátandó körlevélre, amelynek alapján a következő román állampolgárok vagyonát *nem kell leltározni:* 1. A német vagy magyar csapatok által *erőszakkal elhurcoltakét;* 2. A magyar törvények alapján *munkaszolgálatra igénybevett személyekét;* 3. *A magyar hadseregben kötelező szolgálatot teljesitett személyekét,* akik már visszatértek, vagy hozzátartozóik, családtagjaik Romániában vannak. 4. *Azokét a magyar közhivatalnokokét, akik a CASBI-szervek részéről folytatandó vizsgálat alkalmával jelen vannak;* 5. Azoknak az északerdélyi lakosoknak a vagyonát, akik nem lakóhelyükön, hanem az ország más részében tartózkodnak; 6. *Azoknak a személyeknek az ország bármely részében található vagyonát, akik a front elől Északerdélybe menekültek;* 7. A deportált zsidók vagyonát; 8. *A háboru elől elmenekült személyekét,* feltéve, hogy azok a leltározásig visszatérnek s *nem esnek a háborus bünösök kategóriájába.*

A szovjet fegyverszüneti bizottság engedélyével el kell még intézni a következő kérdéseket:

1. Északerdélyben a fegyverszüneti egyezmény 8. szakasza csak 1945 április 4-ével kerüljön alkalmazásra; 2. Az elmenekültek vagyonát mentesitsék, ha a leltározás után visszatérnek; 3. *A román állam részéről alkalmazott magyar állampolgárok vagyonát mentesitsék a leltározás alól;* 4. *A kiutasitottak vagyonának kivitelét engedélyezzék.* A 3. és 4. kérdésben utólag beadványt kell késziteni.

Az első két csoportra vonatkozó körlevelet *Oeriu dr.* államtitkárnak jóvá kell hagynia. *A jóváhagyás valószinüleg szeptember 30-án megtörténik.* Az idevonatkozó ügyekben érdeklődni lehet *Dumitrescu* igazgatónál az 54.277 telefonszámon a CASBI-nál, *Asztalos* dr-ra való hivatkozással.

A kiutasitási rendelkezések módositása

Sikerült szeptember 15-ig elhalasztani a csendőr- és rendőrfelügyelőségek részéről kiadott kiutasitási rendelkezést és *az intézkedést az 1945 augusztus 13-án megjelent állampolgársági törvénnyel összhangba hozni.* E rendelkezés értelmében tehát csak azoknak az *idegen* állampolgároknak kell 1945 szeptember 15-ig elhagyni az ország területét, *akik nem rendelkeznek érvényes utazási igazolvánnyal,* továbbá akik 1940 augusztus 30-a után jöttek ugyan Északerdély területére s a visszavonuló csapatokkal eltávoztak, de *ujból visszatértek,* valamint azok, akik *az 1945 augusztus 13-án megjelent állampolgársági törvény alapján elvesztik, illetve nem szerzik vissza román állampolgárságukat.*

A kiutasitott személyek a fejenkénti 100 kilós csomagon kivül *magukkal vihetik butoraikat és 200.000 pengő készpénzt. Mentesülnek a kiutasitás alól, akik 1919 óta itt laknak, de eddig nem tudták a román állampolgárságot megszerezni, valamint az egyetemi és középiskolai tanárok és szakmunkások.* (Lásd az augusztus 2-án és 27-én kiadott 37.836 számu rendeletet.)

Sikerült visszavonatni az Északerdélyben lakó idegen állampolgárok internálását elrendelő rendelkezést.

Sikerült a csendőrfelügyelőségnél odahatni, hogy rendeletet bocsásson ki (39.412 sz.), amely *utasitja a csendőrkirendeltségeket, hogy a kiutasitásokkal kapcsolatos minden vizsgálatnál hallgassák meg a MNSz kiküldötteit és vegyék figyelembe az uj állampolgársági törvény intézkedéseit.*

A nyelvhasználatra vonatkozó, valamint a vármegyék uj beosztásával kapcsolatos beadványt a belügyminiszter átadta a szakbizottságnak tanulmányozásra és véleményezésre *azzal az utasitással, hogy a körrendeletek megszövegezésénél alkalmazkodjanak a nemzetiségi törvény előirásaihoz.*

o

A MNSz iskolaügyi szakcsoportja még nem fejezte be tárgyalásait,

de iskolai önkormányzatunk máris biztositva van

KOLOZSVÁR, szeptember 8. A Szinkörben tartott beszámolójában Kurkó Gyárfás országos elnök az iskolaügyekre vonatkozóan közölte, hogy a szakbizottság egy része még Bukarestben tárgyal a tanárok besorolásáról és a pénzügyi müveletek részleteiről, az iskolaügyekről tehát nem számolhat be részletesen. Hangsulyozta, hogy iskoláink ugyszólván önkormányzatot kaptak, mert Kolozsváron és Brassóban tankerületi főigazgatóság létesül, Aradon és Nagyváradon két kirendeltség és ezenkivül kilenc tanfelügyelőség, természetesen magyar személyzettel valamennyi.

— Iskolaügyi bizottságunknak a népiskoláinkra, szakiskoláinkra és középiskoláinkra vonatkozó javaslatait a miniszter ugyszólván teljes egészében elfogadta — jelentette be nagy tetszés mellett.

Rámutatott Kurkó Gyárfás arra, hogy az a rendelet, amely szerint az 1940 előtt létesitett iskolaépületeket és iskolákat át kell adni eredeti tulajdonosaiknak, sok zavart keltett. Például Kolozsváron csak egy iskola maradt részünkre (a tanitóképző), amelyben többi iskoláinkat is el tudtuk volna helyezni, ám ezt is erőszakkal el akarták venni reakciós elemek. A vitás kérdések megoldására most a minisztérium és a Magyar Népi Szövetség közös delegációt nevezett ki. Ez most megkezdte müködését és mindenhol a helyi körülményeknek megfelelően állapitja meg, hogy melyik nemzetiségnek hány iskolaépületre van szüksége és kijelöli az épületet. Mindaddig tehát, amig ez meg nem történik, tanerőink a rendelkezésre álló iskolákban maradnak.

— Általában ahol kevés iskolánk volt — mondotta az elnök —, ott ujak felállitását javasoltuk, ahol felesleges volt, ott lemondtunk róla azért, hogy odahelyezhessük, ahol nagyobb szükség van rájuk. A lényeg az, hogy a szakbizottságunk részéről javasolt kellő számu iskola zavartalanul megnyithassa kapuit.

— Az egyetem kérdésében néhány lépést tettünk előre. A tanári kar kijelölése a mi részünkről megtörtént s a kinevezések véglegesitése rövidesen megtörténik.

— A marosvásárhelyi volt kadettiskola átadására kiadták a rendeletet, hogy bocsássák az illetékes tanári bizottság rendelkezésére. Az egyetem céljaira ötvenmillió lejt utaltak ki, mellyel azonnal megkezdhetjük a szükséges javitási munkálatokat.

Nem mehet a végletekig a „fogat-fogért" garázdálkodás!

— Panaszok érkeztek egyházainktól központunkhoz, hogy *sulyos sérelmek és támadások érik a magyar egyházi képviselőket.* Közöltük az illetékes szakminiszterrel, hogy *a MNSz és az érdekelt egyházak mellőzésével végezték a tisztogatást,* igen sok esetben *egyéni feljelentések, bosszuk alapján.* Tiltakozásunkkal egyetért a kormány és *Burducea* kultuszminiszter s *megszüntetik a politikai szempontok figyelmenkivülhagyásával történt és egyéni bosszura alapozott tisztogatást. A jövőben csakis a legilletékesebbek végzik a tisztogatást. A közös bizottságban a kultuszminiszter képviselőin kivül helyet kap az illetékes egyház püspökségének jelöltje és a MNSz kiküldötte.* Aki bünös, *fasisztabarát* volt, az felelni fog multjáért, de az ártatlant nem engedjük bántalmazni! (Nagy taps.)

— Ismeretes, hogy a huszonöt éves áldemokrácia idején *a szintiszta magyar székelyföldi falvakból „kulturzónát" alkottak* és igen sok székely községben román templomot épitettek. Tudjuk, hogy ez *milyen célt szolgált.* Nem vagyunk egyházellenesek és vallásellenesek, de *ott, ahol nincs hivő, nincs szükség templomokra.* Erőszakkal és terrorral nem lehet hiveket szerezni.

— *A bécsi döntés után egyes székely falvakban sulyos kilengések voltak, amit a leghatározottabban elitélünk.* Az történt, hogy *sok helyen a templomokat a tömeg széthordta. Most egyes papokat szednek elő és hurcolják meg azzal a váddal, hogy ők hordatták szét a templomokat.* Ez üggyel kapcsolatos állásfoglalásunkat a kormány magáévá tette és megállapitotta, hogy *mindkét cselekmény szélsőséges volt s azokkal a demokratikus kormány nem azonosithatja magát. Nem mehet a végletekig a „szemet-szemért és fogat-fogért" garázdálkodás!* (Helyeslés.)

Kurkó Gyárfás végül bejelentette, hogy a nyugdijasok ügyében a küldöttség eleddig nem tárgyalhatott, mert az illetékes miniszter gyengélkedik. A delegáció szakcsoportja megbizást kapott, hogy a nyugdijkérdést az iskolaügyekkel együtt rendezze.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dán István alpolgármester nyilatkozik a cukorpanamáról

KOLOZSVÁR, szeptember 8. Dán István alpolgármester az alábbi nyilatkozat közlésére kérte lapunkat:

Tisztelt Szerkesztőség!

Szeptember 9-i lapszámukban, a cukorpanamával foglalkozva, „Két különös cukorrendelés" alcim alatt olyan megállapitást, illetve nyilatkozatot tulajdonitanak nekem, amely szerint Tudor Bugnariu volt polgármesternek is szerepe lenne a cukorpanama körül. Az ujságirók részére adott nyilatkozatomban semmi ilyen tartalmu kijelentést nem tettem, ellenkezőleg, nyilatkozatom azt tartalmazta, hogy nem az a lényeges, hogy a cukorrendeléseket ki irta alá, hanem hogy a megrendelt cukor nem jutott el azokhoz, akiket az illetett volna, vagyis a város közönségéhez, a cukorkaüzemek, cukrászdák, gyógyszertárak, fagylaltosok stb. részére. A visszaélés tehát nem a rendelés feladása körül történt, hanem az elosztásban. A nyilatkozatomnak az értelme és rendeltetése ez volt: minél többet foglalkoznak az érdekeltek a cukorpanama ügyével, annál inkább személyi térre, s még helyesebben bünügyi térről politikai térre csuszik át a vizsgálat. Kiemeltem, hogy Demeter János február 17-én adott egy szállitási engedélyt két vagon cukorra, amely határozott mennyiséghez volt kötve és nem szólt sem határozatlan időre, sem mennyiségre s amelyből az engedményesek 12.000 kilót kötelesek voltak a város közellátásának átadni és 8000 kilót szabadon értékesithettek. Ez akkor sem feketézést, sem törvényellenességet nem jelentett, mert Kolozsváron szabadkereskedelem volt. Azt is mondottam, s valószinü, innen származik a kérdésnek téves beállitása, hogy a tulajdonképpeni feketézés az ezután rendelt és beérkezett cukornak az elosztása körül történt és ezeket a megrendeléseket nem is Demeter János irta alá, hanem történetesen az akkori polgármesterünk, Tudor Bugnariu.

Mindez azonban korántsem jelenti azt, hogy Tudor Bugnariunak bármilyen szerepe is volna ebben a panamában, mert hiszen, amint már fentebb emlitettem, nem a kiutalás jelenti a visszaélést, hanem a cukor elosztása, ebben viszont egyik polgármesternek sincs semmi része, ezt kizárólag Vladone rendezte és végezte és éppen az volt a célom a nyilatkozattal, hogy rámutassak arra, miszerint a város vezetőségét csak annyiban terheli felelősség, s ez alól magamat sem vonhatom ki, hogy a város egyik ügyosztályának vezetője térben és időben egyaránt abban a helyzetben lehetett, hogy visszaélések sorozatát követhette el, vagyis az ellenőrzés volt laza. Természetesen az ügyosztály tisztviselői is mulasztást követtek el, mert soha nem jelentették azt, hogy például Vladone a hivatalos árnál magasabb áron adja a cukrot, hogy a cukor kiadását és inkasszóját egyedül végzi, hogy ott — a közellátás ürügye cimén — üveg-, benzin- és textileladások is történnek és mindez a városnál szokásos ügymenet megkerülésével, illetve be nem tartásával. Azt is mondtam az ujságirók előtt, hogy a város közönsége és különösen a cukorelosztásban érdekelt üzemek is bizonyos mértékig bünösök, mert egyetlen sor jelentés vagy panasz sem érkezett be a visszaélések elkövetéséről. Már pedig a legjobb ellenőrzés: a közönség.

Kolozsvár, 1945 szeptember 8.

DÁN ISTVÁN.

*

Dán István nyilatkozatához csak annyi hozzáfüznivalónk van, hogy szerkesztőségünktől is teljesen távol állott az a szándék, hogy Tudor Bugnariut a cukorpanamában gyanusitsuk. A tegnapi közleményünkben történt kiemelés, az alcim, valamint a „feltünő módon" kitétel nem arra vonatkozott, hogy Tudor Bugnariu is rendelt cukrot, hanem kimondottan a két májusi rendelés aktaszámára, ami nyilván szintén Vladone Viktor müve. A két számban ugyanis furcsának találtuk, hogy a május 12-iki rendelés 871—1945, mig a május 31-iki 181—1945 számmal történt.

NÉZZ KÖRÜL:
többszáz kiskoru deportált maradt árván!
Az utcán hagynád őket?
Demokrata Deportált Ifjak Szervezete (DDISz.)

A „Fenyves" borkereskedelmi R. T. igazgatósága, felügyelő bizottsága és alkalmazottai szomorodott szivvel jelentik, hogy a vállalat érdemes igazgatója,
kászonjakabfalvi
Balás Gyula
ny. Iparkamarai főtitkár
szeptember 7-én munkás életét befejezte.
Temetése szeptember 10-én délután fél 4 órakor lesz a köztemető nagykápolnájából.
Emlékét hálás kegyelettel fogjuk őrizni!
Az igazgatóság.

A B. 8682 rendszámu Fiat Topolino autó összes iratai elvesztek.
Megtaláló vagy nyomravezető 100.000 lei jutalomban részesül.
Concordia, Unió-utca 6.

Veszek azonnal káposztás hordókat
100—300 literesig és egy nagy káposztagyalut.
Káposzta eltevésben jártas szakember (nő is) felvételik
Cim a kiadóban.

LEBOVITS ERNŐ
müköszörüs és késes
Vállalja borotvák, ollók és zsilettpengék speciális fenését.
Kolozsvár, Széchenyi-tér 29

Mozdonyokat
rendesméretüeket, CFR-tipusuakat, Decauville-sineket, iparvasuti mozdonyokat, vagonetteket veszünk.
Ajánlatokat „Publicom" S. A. R. Bukarest, Pasagiul Comedia 6. szám alá, „Decauville" jeligére.

Veszek azonnal vörösréz üstöt és szecskavágót. Esetleg bérbe is veszem.
Ugyanott hordók megvételnek a legmagasabb árban.
Cim a kiadóhivatalban

Kinevezték a kolozsvári néptörvényszék tanácsát

a demokratikus pártok és az Országos Szakszervezeti Tanács képviselőinek bevonásával

KOLOZSVÁR, szeptember 8. A hivatalos lap augusztus 30-i száma közli, hogy az igazságügyminiszter a következő személyeket neveztek ki a kolozsvári néptörvényszék tanácsába: elnök *Stan* Traian táblabiró, alelnök *Matei* Nicolae törvényszéki elnök, tagok *Bojan* Pavel (Ekések Frontja), *Belovay* István (Kommunista Párt), *Szathmáry* Sándor (Szociáldemokrata Párt), *Albu* Vasile (Liberális Párt), *Boariu* Tudor (Hazafiak Szövetsége) és *Dan* Gheorghe (Országos Szakszervezeti Tanács). Póttag *Alexa* Augustin (Kommunista Párt).

A BŐRIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE felhívja a Rendor, Bőripari Munkások Szövetkezete, Szaniszló és Schwartz, Etna, Krebsz, valamint az összes bőr- és bőrdíszműves, cipész- és csizmadiacégek munkásait, hogy szeptember 11-én, kedden délután 5 órakor a bőripari munkások szakszervezete Apor-utca 7 alatt lévő helyiségében a taggyülésen jelenjenek meg. Belovay István titkár.

A KOLOZSVÁRI TEXTILIPARI MUNKAADÓK EGYESÜLETE (Malinovszki-tér 12) felhívja a textilipari munkaadókat, női szabókat, férfi szabókat, kalaposokat, szücsöket, kesztyűsöket, hogy szeptember 11-én, kedden délután 4 órakor a gyűlésen saját érdekükben jelenjenek meg.

NEGYEDMILLIÓ CIGARETTÁT KOBOZTAK EL DÉSEN. Dési tudósítónk jelenti: A dési rendőrség a Beszterce és Nagybánya felé vezető út vámhivatalánál elkobzott 220 ezer darab cigarettát, 2 millió 647 ezer lej értékben. A cigarettákat Kolozsváron és Désen vásárolták össze és azokat Magyarországra akarták kicsempészni. A csempészeket letartóztatták.

KÉRÉS. Felkérjük Csiki Ferenc és Butyka János Cukorgyár-utcai lakosokat, hogy a fogságban elhunyt kolozsvári lakosok névsorát juttassák el szerkesztőségünkbe.

(*) NYILATKOZAT. Alulírott Szabó Gyula kolozsvári, Magyar-utca 33 alatti lakos ezennel kijelentem, hogy folyó évi április 30-án a hatóságok a május 1-i ünnepségek rendezésével kapcsolatos rendelkezéseit félreértettem és a Városháza homlokzatáról önkényesen levettem a román zászlót. Beismerem, hogy ez a tett részemről nagy hiba volt. Nagyon sajnálom a történteket és kijelentem, hogy a jövőben tartózkodni fogok hasonló cselekedettől. A belügyminisztériumnak a zászlóhasználatra vonatkozó rendelkezése csak május 1-e után jelent meg, erről tehát április 30-án tudomásom nem lehetett.

Szabó Gyula.

Vasárnap, 1945 szept. 9
Kat.: Kláver P.
Prot.: Ádám.
Ortodox: Szeverin.
Zsidó: 5706 év Thisri hó 2. Ujév

HÍREK

A nap kél 5 óra 12 perckor és 18 óra 10 perckor nyugszik.
A hold kél 7'49 órakor és 19 óra 42 perckor nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 40 lej, legkisebb hirdetés 400 lej. Álláskeresőknek szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. A kiadóba címzett és jeligés hirdetéseknél 40 lej pótdíj fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcm-ként 100, 120 és 140 lej. Szöveghirdetés (hírek között) szavankint 100 lej. Nyílttér szavankint 150 lej.

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

GRAFIKAI KIÁLLÍTÁS. Az Unió-utca 23 alatt lévő Gutenberg-Otthonban szeptember 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg a grafikai munkások szakszervezetének kulturbizottsága által rendezett grafikai kiállítás. Tíz különböző ország nyomdászati remekei sorakoznak fel a szemlélő előtt. Szinpompás szépségük megérdemli az érdeklődést. A belépés díjtalan.

MEGHALT BALÁS GYULA VOLT IPARKAMARAI FŐTITKÁR. Balás Gyula volt iparkamarai főtitkár elhunyt. Temetése szeptember 10-én délután fél négy órakor lesz a köztemető nagykápolnájából.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI KOEDUKÁCIÓS TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZET igazgatósága a gyakorló elemi iskola I—IV. osztályába a jelentkezéseket és beiratkozást szeptember 15-től 20-ig tartja. Felhívja a szülők figyelmét, hogy saját érdekükben idejében irassák be gyermekeiket, mert mintaiskola lévén, a felvételt az igazgatóság csak korlátozott számban eszközölheti.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Biró (Szabadság-tér 5), Apostol (Dózsa György-utca 30), Palóczy (Magyar-utca 13), Holicska (Mócok-utja 38).

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Az Időjáráskutató Intézet közli: Felhőtlen égbolt délután egyes helyeken felhősödés, a hőmérséklet emelkedik.

A MAGYAR TANNYELVŰ ÁLLAMI LEÁNYGIMNÁZIUM igazgatósága (Sétatér, Schütz János-utca 11) a felvételi és magánvizsgák ügyében minden nap 8 és 1, délután pedig 3 és 7 óra között ad felvilágosítást.

A HAZATÉRŐK OTTHONA vezetőbizottsága felhívja a város azon lakosait, akik a fogolyvonatok érkezésekor kimennek az állomásra, legyenek tekintettel a rövid étkezési időre, fejetlen tolongással és értelmetlen kérdezősködéssel ne akadályozzák a foglyok ellátását. Kérjük továbbá a lakosságot, hogy a fogságból hazatérőknek gyümölcsöt ne adjanak, mivel ez egészségükre tragikus következményekkel lehet.

Az ország dolgozói egységesen támogatják Groza Péter népkormányát

KOLOZSVÁR, szeptember 8. A kolozsvári Schul-kendőgyár munkásai nevében a gyár üzemi bizottsága az alábbi táviratot intézte a kormányhoz:

Miniszterelnökség, Bukarest.

A kolozsvári Schul-kendőgyár összes fizetett alkalmazottainak gyülésén megvitattuk a Groza-kormány működését és megállapítottuk, hogy a Szovjetunióból érkezett gyapotból a kormány által részünkre adott mennyiség segítségével sikerült kétszeresére emelni a gyár alkalmazottainak létszámát, sikerült megalakítani a kantinunkat, olvasótermünket, beszerző csoportunkat és egyebet. Teljes erőnkből támogatjuk a mi jelenlegi kormányunkat a termelés fokozásával, előresegítve ezzel az ország ujjáépítését. Éljen a demokratikus alapon működő kormány Groza Péterrel az élén.

A gyár üzemi bizottsága.

A Fermeta fémárugyár az alábbi táviratban jelentette be állásfoglalását:

A kolozsvári Fermeta fémárugyár munkásságának nagygyülése leszegezi, hogy minden erejével és törekvésével határozottan az ország első demokratikus kormánya és elnöke mellett áll, amely és aki egyedül biztosítéka az ország őszinte demokratizálásának. Fogadalmat tesz hogy fokozni fogja a termelést, hogy ezzel is segítsen a kormány részéről kitűzött program megvalósításában. Éljen a Groza-kormány!

Fermeta fémárugyár munkássága.

A kolozsvári dohánygyár, a CFR és a többi üzemek munkássága és a mezőgazdasági dolgozók is egyöntetűen a Groza-kormány mellett foglaltak állást.

A postát nem érdekli?

A kolozsvári postahivatal még mindig nem vette tudomásul azt a törvényrendeletet, amely szerint büntetés terhe mellett tilos a polgárok nemzetisége iránt kutatni. A rádióengedélyek kiadásánál az erre a célra szolgáló hivatalos nyomtatvány külön rovatot tartalmaz a „nationalitatea" megjelölésére. Ez még nem volna baj, mert a mai papirszűk világban valóban fel kell használnia a postának régi nyomtatványait is, az azonban már egyenesen törvényszegés, hogy a postai tisztviselő ragaszkodik a rovat kitöltéséhez s amennyiben ezt valaki a törvényre való hivatkozással megtagadja, úgy nem veszi be tőle a nyomtatványt, vagyis nem szolgálja ki a felet. Az egyik ilyen tiltakozónak kijelentette, hogy „a nyomtatványon szereplő minden kérdésre választ kell adni s különben is neki erre rendelete van."

Feltűnő, hogy éppen a postaszolgálatnál sorozatosan fordul elő a demokrácia szellemét érvényesítő törvényeknek rendkívül lassú végrehajtása. Fel kell hívnunk erre a postavezérigazgatóság figyelmét annál is inkább, mert a nemzetiség kutatását eltiltó rendelkezésnek törvényes szankciói vannak.

András Márton bucsuzik a kolozsvári közönségtől

KOLOZSVÁR, szeptember 8. Az a színész bucsuzik a kolozsvári szinpadtól, aki a legtöbb vidám percet szerezte a közönségnek, az a színész, akinek már a neve elegendő volt ahhoz, hogy mosolyra derüljenek az arcok. Ez a színész: András Márton.

A népszerű kolozsvári komikust szerződése visszaszólítja a budapesti Vigszinházhoz. András Márton szabadságát használta fel arra, hogy visszatérjen hozzánk és ismét sok-sok kellemes estét szerezzen a kolozsváriaknak.

András Márton a „Nótás kapitány" hires Miska pucer szerepében bucsuzik el a kolozsváriaktól pénteken, szeptember 14-én.

— Nagyon nehezemre esik megválni Kolozsvár közönségétől. Kötelezettségeim azonban elszólítanak és semmiképpen sem maradhatok tovább. Nem tudok egyebet mondani, minthogy nagyon remélem, hogy a jövő esztendőben ismét eljöhetek.

Egészen bizonyos, hogy András Márton bucsuestjére zsúfolásig megtelik a kolozsvári szinház s a közönség meleg szeretettel fogja ünnepelni kedvencét.

KOLOZSVÁRI VÁROSI SZINHÁZ MŰSORA:

Vasárnap, szeptember 9-én délután 4 órakor: *Egy csók és más semmi.* András Márton fellépésével.

Este 7 órakor: *Paprikás csirke.* Krémer Manci és András Márton fellépésével.

Hétfőn, szeptember 10-én este 7 órakor: *Érettségi.* (Harmath Jolán fellépésével). A Magyar Népi Szövetség tagjai kerületi szervezeteiknél féláron válthatják meg jegyeiket.

Kedden, szeptember 11-én délután 4 és este 7 órakor: *Marica grófnő.* (Román nyelvű előadás).

SZABADTÉRI ELŐADÁS az unitárius gimnázium udvarán épült Szabadtéri Szinpadon:

Vasárnap, szeptember 9-én este 7 órakor: *Feketeszáru cseresznye.*

MOZIK MŰSORA:

CORSO (volt Edison) mozgóban mától a *Férjet akarok* c. vidám francia film, a főszerepben Lucien Barroux, Josette Day. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap Matiné 11 órakor.

CAPITOL és URÁNIA mozgókban: *Broodway melody* amerikai revüfilm magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Főszerepelők: Fred Astairs és Eleanor Powell.

SELECT- és MUNKÁS-mozgó: *Tóparti látomás.* Román feliratokkal. Főszerepben: Tolnai, Jávor, Simor, Rajnai, Maklári.

HAZATÉRŐK FIGYELMÉBE! Aki tud valamit Derzsi Ottó kolozsvári lakos (18 éves, magas, szőke) gimnáziumi tanuló sorsáról, akit 1944 októberében vittek el Kolozsvárról Brassó—Foksány irányába, értesítse bátyját a Világosság szerkesztőségében.

Erélyes fellépést kérünk a Maniu-gárdista békebontók ellen!

KOLOZSVÁR, szeptember 8. A Világosság egyik előző számában hírt adtunk már a kolozsi véres terrortámadásról. Azt is közöltük, hogy a megyei hatóságok Pogaceanu főispán utasítására nyomban kiszálltak a helyszinre a merénylők letartóztatása végett. Az ujabban beérkezett jelentés szerint a veszedelmes terroristák közül hármat sikerült kézrekeriteni és előállitani. Közöttük van a két fővezér: *Corpodean* Pavel és *Corpodean* Nicolae, akik már a multban is rendeztek a magyarok ellen véres támadást. A harmadik letartóztatott merénylő: *Ciplea Eremie gazdasági felügyelő,* akit mint megyei megbizottat, a cséplések ellenőrzésére rendeltek ki.

A letartóztatott terroristák négy cinkosa: *Simion Mael, Ionel Mael, Suciu Remus* és egy *Bucur* nevü ember kereket oldott. Kézrekeritésük érdekében erélyes nyomozás indult.

*

A magyar falusi lakosságot állandó sulyos támadások érik más vidékeken is. A Magyar Népi Szövetség országos központi lapja, a Világosság erélyes harcot inditott a falusi magyar lakosság létét veszélyeztető Maniu-gárdista reakció leleplezésére. Egyben rámutattunk arra is, hogy a támadások *nem csupán véletlen esetek,* jelentéktelen személyes ügyekből származó csetepaték, mint ahogy a rosszhiszemüek vagy a helyzetet nem tisztán látók magyarázzák, hanem *szervezett és kifejezetten antidemokratikus mozgalomról van szó, amely helyenkint nyilt kormányellenes akció jellegét ölti.*

Nem egy esetben felhivtuk az illetékes hatóságokat, hogy ezekkel a fasiszta csökevényekkel szemben lépjenek fel erélyesebben, mert *az események elkendőzése, vagy a túlzottan jóindulatu elnézés* csak talajt teremt további terrorcselekményeknek. A terroristák egyszerűen ugy vélik, hogy nincs mitől tartaniok s nyugodtan tehetnek bármit. A Mócs községből bekisért terroristák például, akik már hónapok óta rettegésben tartják azt a vidéket, másnap a kolozsvári csendőrség udvaráról megszökhettek. Később, mikor az erdők között felfegyverkezve megtalálták őket, hatóságaink megbocsátottak nekik.

A Fejérdről bekisért merénylőket — akik néhány szomszédfalusi társukkal együtt ugyancsak hónapok óta sorozatos támadásokat intéznek ártatlan emberek ellen s akik miatt Kolozsborsa, Kolozsgyula, Csomafája és Fejérd magyar lakosai már hetek óta nem mernek saját házukban aludni — az ügyészség 2—3 nap mulva szabadon bocsátotta.

Több községről tudunk még, ahol a magyar lakosság hasonlóképpen állandó rettegésben él és támadástól tartva, az udvaron, a padláson vagy a kertben bujik el éjszakára. De mi lesz, ha beköszönt a tél, hiszen az őszi éjszakák máris elviselhetetlenek kint való alvásra. Ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetésére milyen komoly intézkedést tettek az illetékes hatóságok? Várjuk a felvilágositást.

A meg nem torolt büncselekményt ujabb követi. Szászfenesen sok-sok barbár támadás után a napokban *kézigránátot* dobtak be Turós Mihályné ablakán. És talán ilyen forrása és oka van a magyarfenesi gyilkosságnak és igy következhetett be a kolozsi tragédia is.

Itt az ideje, hogy az erre hivatott hatóságok sarkukra álljanak és ahol a szép szó nem használ, tartóztassák le azonnal az ország és a román nép ellenségeit, akik a magyar lakosság üldözésével tulajdonképpen a demokráciát akarják megdönteni.

BALÁZS PÉTER

(*) ORVOSI HIR. Dr. Rosenthal Jakab rendelését megkezdi szeptember 10-én régi lakásán, Széchenyi-tér 38.

(*) TANITOK hegedülni kottából, naturból 6 hónap alatt. Hegedü van. Sztojka, Agyagdomb-utca 14.

(*) KÖZLEMÉNY. A Kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség Végrehajtó Bizottsága szeptember 6-án tartott ülésén elhatározta egy rendkivüli közgyülés összehivását. Ugyanis a legutóbbi (április hónapban megtartott) közgyülés óta a deportálásból és hadifogságból, illetve munkaszolgálatból hazatért zsidókkal megszaporodott Népközösség élére uj vezetőség megválasztása vált szükségessé, mely vezetőség minden itthonlévő demokrata zsidó akaratának a képviselője. Egyuttal felhivjuk a Népközösség tagjainak figyelmét arra, hogy a munkanélküliek kivételével, szavazati jogukat csak azok gyakorolhatják, akik tagdijhátralékaikat rendezték. A közgyülés idejét és helyét kellő időben közölni fogjuk.

(*) ELVESZTETTE A CUKORJEGYEKET. Losonczy Olga, a kolozsvári tanitónőképző növendéke, Vörösmarty-utca 31 alatti lakos tegnap délben a Magyar Boltban elvesztette hét személyre szóló cukorjegyét. Három személy cukorjegyén név nem volt, a többi négy jegyen pedig Pozsonyi Lajos neve szerepel. A jegyeket egy nő találta meg. Losonczy Olga kéri az illetőt, hogy a cukorjegyeket szolgáltassa részére vissza.

(*) A KOLOZSVÁRI VENDÉGLATÓIPARI MUNKÁSOK Szakszervezetének Tisztogató Bizottsága felkéri Kolozsvár város lakosságát, hogy aki Petrán Rezső vendéglős, Pelle Sándor, Zubor Károly, Straus József, Tóth Béla és Minyó Gyula pincérmunkások és Károly Rebeka multbeli ténykedésével kapcsolatosan terhelő adatot tud, aláirással ellátott zárt levélben értesitse szakszervezetünket Klastrom-utca 1.

(*) HALÁLOZÁS. Finta Irén ny. postatisztviselőnő szeptember 6-án elhalt. Temetése szeptember 10-én délután 5 órakor lesz a temetői kápolnából.

SPORT

Egyenlitő gól az utolsó másodpercben!

KOLOZSVÁR, szeptember 8. Tegnap délután a Haladó Ifjuság sportnapjának keretében játszották le a bukaresti Egyetemi Válogatott—Dermata SC labdarugó mérkőzést **mérsékelt érdeklődés mellett.** Ezen a viadalon igen érdekes mozzanatok között alakult a végeredmény. A 0:0-ás félidő után, amelyben főleg a Dermata harcolt ki fölényt a mezőnyben, a bukarestiek az 5. percben **Pricop** révén megszerezték a vezetést és a hazaiak állandó rohama közepette is lelkesen tartották ezt az eredményt egészen az **utolsó másodpercig, amikor is szabadrugásból Kiss bombalövéssel kiegyenlitett.**

A mérkőzést megelőző versenyek eredményei igy alakultak:

Férfi sulydobás: 1. Serban (Dermata) 10.45, 2. Király (Dermata) 9.64, 3. Ghiueitán (U) 9.42. **Női magasugrás:** 1. Gáll Ica (KEAC) 125 cm, 2. Fóris Xénia (KEAC) 120 cm. **100 m. ifjusági gyors:** Thiorean (KEAC) 11.9, 2. Gergely (KEAC) 12.3. **100 m. szenior gyors:** 1. Steriade (U) 11.5, 2. Puskás (KEAC) 11.8, 3. Banga (Dermata) 12.00 m. **1500 m. távfutás:** 1. Kiss György (Vasas) 4:38.5 mp, 2. Nagy M. (Vasas) 4:45.9. mp. **Ifjuságlak:** 1. Király (KEAC) 4:51.9 mp. **400 m. sikfutás:** Steriade (U) 55:5 mp, 2. Szekernyés 56.2 mp. **Ifjuságiak:** 1. Thiorean (KEAC) 57.4 mp, 2. Gergely (KEAC) 58 mp.

Az Elektromos és a Dermata-müvek tornásznői gerendagyakorlatokat mutattak be nagy sikerrel. A Dermata birkozói görögrómai és szabadstilusu bemutatójának is nagy sikere volt. A Dermata ifjusági és gyermektornászai ritmikus tornaszámokkal szerepeltek. Különösen nagy sikere volt a gyermekek mutatványainak.

Kolozsvár vasárnapi sportmüsora

Délelőtt 10 órakor: A Haladó Ifjuság Mócok-utja 10 alatti székháza elől felvonulnak az összes kolozsvári egyesületek versenyzői és játékosai a város fő utvonalain.

Délelőtt 11 órakor: A Haladó Ifjuság stafétája (800×600×400×100) elindul a szamosfalvi hősi emlékmütől. Érkezés a Malinovszki-térre a szovjet hősök emlékmüve elé. Az ünnepségek során a CFR zenekara játszik.

Délelőtt 11 órai kezdettel: A Városháza elől indulnak Nagyvárad és Kolozsvár válogatott kerékpárosai a nagy háztömbkörüli versenyre a Szabadság-tér—Unió-utca—Arany János-utca—Jókai-utca utvonalon. A vaskerekesek tizszer, a fakerekesek ötvenszer kerékpározzák körül az e vonalba eső házcsoportot.

Délután 3 órakor: A Városi Sporttelepen a Haladó Ifjuság ujjászervezett csapata előmérkőzést játszik a tordai Cimentul csapatával.

Délután 5 órakor: Vasas—Bukaresti egyetemi válogatott labdarugó mérkőzés a Városi Sporttelepen.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

VESZEK, eladok, cserélek mindennemü autóalkatrészt, gumit, motort és egyéb ócska gépeket. Boros Béla, Tordai-ut 2. 10924

PERZSASZŐNYEGEKET vesz Rottenberg, Timár-utca 10. 11355

VESZEK és eladok öltönyöket, őszi és télikabátokat és mindenféle értékes tárgyakat. Széchenyi-tér 31, Vele. 11733

ELADÓ 420 darab cserép és két fosznideszka. Szent István-ut 81. 11808

JÓKARBAN lévő faragott diófahálő minden elfogadható áron eladó. Mócok-utja 83. 11787

BUTORSZÖVETET keresek megvételre, kb. hat métert. Árpád-ut 13. 11789

ELADÓ két uj garnitura valódi len asztali abrosz, 12 személyes finom kézimunka és 2 darab nehéz brokát nyári takaró. Bem-utca 7, I. em. utcai lakás, 3—5-ig. 11793

VESZEK modern kombinált szoba, ebédlő, hálóbutort. Tompa Mihály-utca 1, I. em. 5. 11857

ELADÓ 5 személyes „Ford" márkáju turakocsi teljesen üzemképes állapotban. Érdeklődni a Szász sofföriskolában, Árpád-ut 26. 11831

RÁDIÓT veszek, keveset használtat. Mócok-utja 62, iroda. 11811

FIGYELEM! Veszek és eladok mindenféle használt ruhát, gyermekruhát, fehérnemüt, ágynemüt, vas- és zománcozott használt edényeket és sportfelszereléseket (si, korcsolya, football, boxkesztyü). „Duplex". Fülöp Márton, Hunyadi-tér 11. 11832

VESZEK, eladok, cserélek mindennemü autóalkatrészt, gumit stb. Mócok-utja 64. 11857

ASZTALOS iparhoz gépeket keresek megvételre, vagy betársulás is lehetséges. Réti János, Kibéd. 11836

ELADÓ élelmiszerüzlet berendezés, polituros hall-lépcső, zeneszekrények. Mócok-utja 8. 11839

EGY disznóól tyukketreccel együtt uj állapotban eladó. Csákány-utca 40. 11843

HÁLÓK, szekrények, asztalok, szalongarnitura, fotelek, kombinált szekrény, vitrin, könyvszekrény, komódok, hármas szekrény, ebédlőkredenc, zenélő antik órák stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. 11840

PEDIKÜR-MANIKÜR-szalon megnyilt az Unió-utca 2 alatt az udvarban. Szives pártfogást kér Hajnik Etelka.

KÁRPITOSOK, költözködők! Fagyapot kapható Kossuth Lajos-utca 18 alatt, hátul az udvarban, naponkint 10—11-ig. 11905

ELADÓ egy Koburg, egy Csepel melegitő kályha, egy ülő fürdőkád, két darab hármas, két darab kettős ablak, egy kapu. Ősz-utca 17. 11908

UJ fehér gyermek sportkocsi eladó. Értekezni Unió-utca 25, cukorkaüzlet. Gr

ELADÓ egy női Singer-varrógép. Szent István-ut 20, ajtó 4. 11907

JÓKARBAN lévő férfi kerékpár (versenybicikli is) eladó. Pollák, Krizbai-utca 42. 11890

ELADÓ egy kétszemélyes szép pléd. Madách-utca 48. 11906

HÁLÓSZOBA, komplett és egyéb különböző butorok sürgősen, jutányosan eladók. Széchenyi-tér 2, emelet. 11903

ELADÓ angora fonógép és angoranyulak ketreccel. Aranka-utca 1. Cukorgyári-ut elején. 11898

HASZNÁLT butorok eladók. Budai Nagy Antal-utca 49. 11896

KOFFERT, középnagyságut és hordozható irógépet jó állapotban veszek. Bemutatandók Benkő könyvkereskedésében. Deák Ferenc-utca 43, délelőtt. 11894

TELJESEN uj kombinált diófurnriros komplett szobabutor eladó. Izabella-utca 5. (Óvár.) 11893

ELADÓ gyermek vaságy sodronybetéttel, kerek furniros asztal 3 karosszékkel. Fürdő-utca 26. 11884

1½ HOLDON lévő lóheretermés eladó. Cim: Kölcsey-utca 15. 11912

KÉT diófaszekrény, antik Biedermeier alkalmi áron „Libertas"-nál. Deák Ferenc-utca 40. 12561

VENNÉK ebédlőbe való két darab függönyszárnyat, esetleg 4 méter széles drapériával. Kölcsey-utca 17. 11932

EGY világos ágy, 3 matrác és kisebb perzsák eladók. Mócok-utja 45, ajtó 10, 2—5-ig. 11932

MÉRLEG (100 kgr-ig) eladó. Dézsma-utca 5. 11854

ELADÓ egylovas szekér, káposztáshordó, kétkerekü kis vastalicska, huszfiókos stelázsi, pult, asztal két székkel. Bod Péter-utca 14. 11868

HÁLÓSZOBA butor, divány, ebédlőasztal, sezlon és több tárgyak eladók. Bod Péter-utca 14. 11869

ELADÓ rekamie ágynemütartó nélkül, 3 darab matrác jókarban, 36-os női cipő. Megtekinthető délután 3-tól. Mészáros-utca 11, I. em. 2. ajtó. 11865

ELADÓ angoranyulak ketreccel és angoragyapju. Majális-utca 31. 11867

ELADÓ egy diógyökérfurniros ebédlő, kombinált szekrények és konyhaberendezések. Feig Adolf asztalosnál, Dézsma-utca 22. 12583

SZÉP békebeli férfi felöltő és 44-es szép lakkcipő eladó. Szász, Pata-utca 77. 11916

EGY sötétkék mély gyermekkocsi eladó. Raktár-utca 28. 11871

ELADÓ oszlopkályha, hordozható Wertheim-vaskazetta. Bartha Miklós-utca 3. 11872

OXIGÉNES palackok eladók. Hunyadi-tér 17, házfelügyelőnél. 11875

ELADÓ karikahajós varrógép, modern konyhabutor, cselédágy, perzsaszőnyeg. Méhes-utca 51. 11888

NŐI kerékpár eladó. Polyfoto, Szabadság-tér 13. 11883

KÖRKÖTŐGÉPEKET veszek, magas árat fizetek. Weisz, Kossuth Lajos-utca 5. 11892

ELADÓ iróasztal, harmonium sürgősen. Cim a kiadóban. 11909

FÉNYKÉPEZŐGÉPET, anyagot és más fényképészeti cikkeket vásárol Polyfoto, Szabadság-tér 13. 11883

Alkalmazást kaphat

SÜRGŐSEN dajkát keresek 4 hónapos fiam mellé. Szászné, Gyermekklinika. Gr

CIPÉSZ és csizmadia segédet felveszünk állandó munkára. Berindean, Széchenyi-tér 9. 11799

FIATAL leányt, ki a román—magyar nyelvet birja, kis könyveléshez felveszek. Cim a kiadóban. 11860

DAJKÁT keresek 4 hónapos gyermekem mellé. Szász Béláné, Gyermekklinika. Gr

KERESEK pénzestársat egy jólmenő elsőrendü vendéglő és étterem átvételéhez. „Hét—nyolcszázezer lej napi forgalom" jeligére a kiadóba. 11887

HÖLGYET, urat keresünk külső munkára, „Európa", Egyetem-utca 4. 11914

CSISZOLÓ leányokat fémipari üzembe azonnalra felveszünk. Szlezják, Deák Ferenc-utca 24. 11877

BOLTISZOLGA azonnalra felvétetik. Karolina-tér 9, Iparosok Szövetkezete. 11873

KÖZÉPKORU mindenes szakácsnőt jó bizonyitvánnyal két személy mellé felveszek. Radák-utca 3, II. em. ajtó 3. 11885

Alkalmazást keres

KÉT fiatal leány ezuton keres tisztviselői vagy más hasonló állást. Cimeket a kiadóba „Fiatal" jeligére kérünk. 11784

HARISNYASZEMFELSZEDÉST vállalok üzletek részére is jól, gyorsan, olcsón. Szász, Pata-utca 77. 11821

ELSŐRENDŰ angol és francia varrónő elmegy házhoz varrni. Vállal férfi és női fehérnemüt is. Cim Malom-utca 4, cipészüzlet. 11889

ROMÁN—MAGYAR gépirónő, mindenféle üzemirodai munkában jártas, állást keres. „Komoly 30-as" jeligére. 11791

PRIVÁT beteg ápolását vállalom. Átjáró-utca 13. 11861

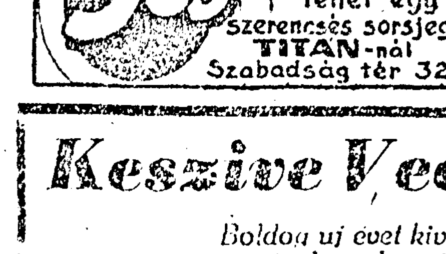

VARRÓNŐ kabátot, kosztümöt, ruhát készit a legkényesebb izlésnek megfelelően, jutányosan. Fürdő-utca 16, I. em. balra. 11811

KÖZGAZDASÁGI doktorátussal rendelkező mérlegképes könyvelő, több mint másfélévtizedes irodai gyakorlattal, román-magyar nyelvtudással cégvezetői vagy főkönyvelői elhelyezkedést keres. Szives megkeresést „Közgazda" jeligére a kiadóba kér. 11860

TANULJON még rövid idő alatt könyvelni! Tanitását vállalja okleveles közgazda, hites könyvelő. Szappan-utca 23 (felső csengő). 11868

PULLOVEREK, ruhák kötését és szakszerü összeállitását vállalom. Dózsa György-utca 12 (Gólya-áruház), IV. em. 8. 11827

JÓL főző megbizható középkoru nő délelőttre bejárna uri házhoz. Választ „Komoly" jeligére. 11870

MEGLÉVŐ vagy alapitandó vállalatban résztvennék 7 millió lejjel. Válaszokat „Áru üzletre" jeligére a kiadóba kérek. 11920

Ingatlan-lakás

ELADÓ Boldog-utcában két szoba komfortos családi ház 16,000.000-ért. Rákóczi-uton két szoba, konyhás, kertes ház 12,000.000-ért, Belvárosban három szoba, konyha 15,000.000 lejért. Vasut közelében két szoba komfort gyümölcsössel 14,000.000-ért. Horea-uton nagy bombázott telek 15,000.000-ért. Attila-uton kétemeletes modern blokkház 60 millióért. Ezenkivül villahelyek a belvárosban, több kisebb-nagyobb ház. „Express" ügynökség, Dózsa György-utca 6. 11804

EGY SZOBA konyhás, fürdőszobás besztercei lakásomat elcserélném ugyanolyan kolozsvári lakással. Érdeklődni a Konkordia-klubban Lehőcz Sándornál, Unió-utca 6. 11801

ELADÓ Brétfü 29 alatt 2 szoba, konyha, verandából álló ház 2,000.000 lejért. Érdeklődni Szente Ferencnél, Horea-ut 95. 1178:

KERESEK egy szoba, egy szoba-konyha, vagy kétszobás, konyhás lakást. Lelépést fizetek, ügynököt dijazok. „Lehetőleg belvárosban" jeligére. 11788

KISEBBRENDŰ házat veszek. Cim Árpád-ut 24, ½7-ig. 11847

BOMBASÉRÜLT házban 2 szobás komfortos lakást megjavittatnék házbér ellenében, a belvároshoz közel. Cimeket kérek a kiadóhivatalba „Belvárosban" jeligére. 11811

2 VAGY 3 SZOBÁS lakást keresek. Nagy lelépést fizetek. Jelige: „Teljes diszkréció". 11882

ÜZLETHELYISÉGET forgalmas helyen keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Üzlet" jeligére. 11900

KERESEK megvételre kis családi házat vasut vagy Dermata közelében. Cim a kiadóban. Gr

Vas és horgonyzott lemezek, viz, gázszerelési és háztartási cikkek valamint tüzoltó felszerelési anyagok kaphatók a

V. Moga vaskereskedésben

Kolozsvár, Mátyás-u. 5.

(Mátyás király szülőháza mellett.)

Vidékre is pontos kiszolgálás.

EGY- vagy kétszobás irodahelyiséget keresek. Nagy lelépést fizetek. Jelige: „Sürgős". 11882

3 SZOBÁS belvárosi villát keresek megvételre. Jelige: „Készpénz". 11882

4—5 SZOBÁS lebombázott házat kibérelnék. Javitási költséget fedezem. Cim a kiadóban. 11913

SZOBA, konyhás lakást élelmiszerkamrával keresek. „Lelépést fizetek" jeligére. 11810

ELADÓ egy többlakásos ház, nagy üzem- és lakáshelyiséggel. Átjáró-utca 16.

BUTOROZOTT szobát keresek. Cimeket a kiadóba „Otthon" jeligére.

KIRÁLYHÁGÓ-UTCA 38 alatti bombasérült házamat renoválás ellenében kiadnám. Kossuth Lajos-utca 21, II. em. jobbra, 2 és 3 óra között. 11866

KÖZPONTBAN és belvárosban nagyobb és kisebb családi házak eladók. Alkalmi vételek. Keresse fel irodámat. Házakat keresek megvételre 1 milliótól 60 millióig. Papp kereskedelmi ügynökség, Szappan-utca 13. 11918

HÁZ eladó. Ára 4,500.000 lej. Bolgár-utca 15, Bulgária-telep. 11807

Különfélék

PÁLYÁZATI hirdetmény. A Mészáros Szövetség pályázatot hirdet a vendéglőjére. Felvilágositást ad a Szövetség, Kriza-utca 16, délelőtt 8—1-ig. 11741

ELVESZETT Zakariás Zoltán orvostanhallgató indexe. Ezen okmány semmis. 11862

SZILVAPÁLINKA főzést szeptember 15-én megkezdem. Chifor, Budai Nagy Antal-utca 65. 11833

GYÜMÖLCSÖST vennék a város közelében, esetleg kisebb házzal. Pénzt vagy gépkocsit adnék helyébe. Ajánlatokat „Vállalat" jeligére a kiadóba kérek. 11831

LELÉPÉST fizetek, esetleg egyévi lakbért előre fizetek két vagy háromszobás komfortos kertes lakásért. Cim a kiadóban. 11813

HÁZI munkáért magános komoly nő kis szobát, fizetést, esetleg ellátást kap. Szondi-utca 7. 11812

ELVESZETT barna aktatáska Mihailescu Elena névre szóló igazolványokkal és egyéb fontos iratokkal. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében Deák Ferenc-utca 36 alá juttassa el. 11901

BUDAPESTRE, Debrecenbe utazok. Jogi és kereskedelmi megbizásokat is 12-ikéig vállalok. Ügyvédi iroda, Szentegyház-utca 26, emelet. 11897

A VOLT Szabó Jenő Rt. adósai felkéretnek, hogy számlájuk rendezése végett keressék fel Dózsa György-utca 6 alatt Zoltán Jenő vállalatvezetőt. 11886

BUDAPESTEN lévő szoba-konyha berendezésemet elcserélném kolozsvári hasonló butorral. Ordentlich, Árpád-ut 32. 11881

EGY idős pár gondozót keres háza ellenében. Levelet „Zaka" jeligére a kiadóba kérek. 11879

POIANBÓL induló 157. autóbuszról tévedésből valakinek leadták ruhát, paplant és más ágynemüt tartalmazó utazókosaramat. Kérem az átvevőt, juttassa el Simó Józsefné, Bartha Miklós-utca 21 cimre. Rendőrség már nyomoz. 11915

MEGISMERKEDNÉK müvelt hölggyel. Házasság lehetséges. Levelet kiadóba „Társ" jeligére. 11914

ELVESZETT kulcsköteg 107-es Szfinx lakatkulccsal, egy gyüjtőiv a Hazatérők Otthona részére befolyó adományokról felirással. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében leadni Papp ügynökség irodájába, Szappan-utca 13 alá. 11918

GYERMEKÉRŐL jó fényképet otthonában csak a Polyfoto készit és bármilyen felvételhez házhoz megy a Polyfoto, Szabadság-tér 13. 11883

Keszive Vecheszime Tajvo

Boldog uj évet kiván összes vevőinek, jóismerőseinek, rokonainak és az összzsidóságnak

Léb & Comp. Kolozsvár, Széchenyi-tér 39

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.